

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość dla nauczycieli wychowania przedszkolnego

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiał opracowany w ramach grantu przez Mirosławę Matczak, nauczyciela konsultanta
Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Łodzi

Spis treści

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH	1
WSTĘP	3
SCENARIUSZ 1	5
TEMAT: Kosmiczna podróż	5
PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:.....	6
BIBLIOGRAFIA:	8
ZAŁĄCZNIKI:.....	8
Załącznik 1a	9
Załącznik 1b	10
SCENARIUSZ 2	11
TEMAT: A jednak Ziemia.....	11
PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:.....	12
BIBLIOGRAFIA:	17
ZAŁĄCZNIKI:.....	17
Załącznik 1	18
Załącznik 2	20
SCENARIUSZ 3	21
TEMAT: Ziemia to nasz dom.....	21
PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:.....	22
BIBLIOGRAFIA:	24
ZAŁĄCZNIKI:.....	24
Załącznik 1	25
Załącznik 2	26
SCENARIUSZ 4	28
TEMAT: Ziemia to dom ludzi, zwierząt i roślin	28
PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:.....	29
BIBLIOGRAFIA:	31
ZAŁĄCZNIKI:.....	31
Załącznik 1	32

WSTĘP

Edukacja na etapie wychowania przedszkolnego wymaga dostosowania do potrzeb rozwojowych i możliwości intelektualnych dziecka odpowiednio zorganizowanej przestrzeni, umożliwiającej zdobywanie doświadczeń poprzez różnorodne bezpośrednie działania w najbliższym otoczeniu. W nabywaniu kluczowych kompetencji dla prawidłowego funkcjonowania dzieci konieczna jest realizacja ich aktywności w formie zabawy, stwarzanie możliwości manipulowania na konkretnym materiale dydaktycznym, obserwacja procesów i zjawisk, doświadczanie, współpraca z rówieśnikami i nabywanie samodzielności. W okresie edukacji zdalnej nauczyciel zobowiązany jest realizować konkretne zadania zapisane w podstawie programowej. Taka forma pracy z najmłodszymi dziećmi jest dla nauczycieli ogromnym wyzwaniem. Placówki przedszkolne w większości nie mają dostępu do platform edukacyjno-komunikacyjnych, jak jest to w szkołach. Poza tym, nie jest to forma adekwatna do potrzeb dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Tak małe dzieci nie powinny spędzać czasu przed komputerem. Bez osoby dorosłej przedszkolak nie może obsługiwać komputera. Problemem jest dostęp do Internetu, często brak zasięgu lub słabe połączenie uniemożliwiające prowadzenie zajęć on-line w grupą. Kolejny problem związany jest z niechęcią nauczycieli do występowania przed rodziną dzieci, powodowany również medialną krytyką telewizyjnych lekcji. W domach często jest też starsze rodzeństwo, które uczestniczy w zdalnych lekcjach szkolnych. Dziecko może nie mieć możliwości brania udziału w spotkaniach on-line ze swoją panią z przedszkola. Edukacja zdalna najmłodszych dzieci to również wyzwanie dla rodziców, którzy muszą w organizacji dnia codziennego uwzględnić czas na wsparcie dziecka w wykonywaniu zadań proponowanych przez nauczyciela. Dlatego ważne jest aby nauczyciel wspólnie z rodzicami ustalił najdogodniejszą formę wzajemnego kontaktu i sposób zorganizowania w warunkach domowych odpowiednich form wspierania rozwoju dzieci. Może uzgodnić z rodzicami, jak często i w jakim czasie mogą spotykać się za pośrednictwem wybranej platformy internetowej (spotkania on-line), oraz w jaki sposób prowadzenie zajęć wychowawczo-dydaktycznych na odległość i podejmowanie przez dzieci aktywności określonych przez nauczyciela może być prowadzone pod opieką rodziców.

W propozycjach zajęć można wykorzystać:

- gry, zabawy i piosenki powiązane z tematyką zajęć;
- gry planszowe, zabawy zręcznościowe;
- zabawy i ćwiczenia ruchowe;
- propozycje prac plastycznych i konstrukcyjnych (np. nagrane przez nauczycielkę objaśnienia z jednoczesnym pokazem);
- zdjęcia i filmy, prezentacje multimedialne, udostępnione audiobooki;
- ćwiczenia relaksacyjne;
- karty pracy,
- zadania związane z doskonaleniem samodzielności dzieci;
- programy edukacyjne;
- zasoby internetowe (słuchowiska, audycje radiowe, filmy edukacyjne itp.);
- propozycje pobytu i działań rodziców z dziećmi na powietrzu.

Pamiętajmy przy tym o zachowaniu umiaru w proponowanych na dany dzień zadaniach i dostosowaniu czasu pobytu dziecka przed komputerem. Ważne jest uwzględnianie zróżnicowanych potrzeb dzieci, rodzajów aktywności w poszczególnych dniach tygodnia, dokładnych i zrozumiałych opisach zadań.

Pamiętajmy o wcześniejszym, najlepiej tygodniowym, przekazywaniu dla rodziców zakresu zadań dla dzieci na kolejne dni.

Aby urozmaicić zajęcia można samodzielnie nagrywać bajki, wiersze czy opowiadania, a dzieci będą mogły słuchać utworów literackich czytanych przez panią. Podobnie mogą robić rodzice, nagrywając z dziećmi ulubione bajki, wiersze i przesyłać z wykorzystaniem komunikatorów, poczty elektronicznej czy grupowego facebooka. W ten sam sposób rodzice mogą przysyłać do nauczyciela prace dzieci, a nauczyciel zamieszczać galerie prac do wspólnego oglądania.

Kluczem do sukcesu w edukacji zdalnej dzieci w wieku przedszkolnym będzie planowanie i proponowanie takich zajęć, do jakich dzieci są przyzwyczajone na co dzień w przedszkolu oraz dobra współpraca nauczyciela z rodzicami.

Zaprezentowane scenariusze zakładają formę bezpośredniego kontaktu nauczyciela z dziećmi (on-line). Zawarte opisy i objaśnienia będą wsparciem i wskazówką dla rodziców i dzieci, którzy nie będą mogli uczestniczyć w bezpośrednim spotkaniu, a zadania będą realizować w późniejszym czasie.

SCENARIUSZ 1

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: *dzieci 5-6 letnich*

PROWADZONYCH PRZEZ: *nauczyciela wychowania przedszkolnego*

TEMAT: Kosmiczna podróż

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE:

1. Poznanie nazw planet Układu Słonecznego.
2. Utrwalenie wyglądu i nazw figur geometrycznych.
3. Rozwijanie sprawności manualnych.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

4. Wymienia nazwy wybranych planet Układu Słonecznego.
5. Rozpoznaje i nazywa koło, kwadrat, trójkąt i prostokąt.
6. Wycina proste kształty.

METODY PRACY:

7. Słowna: zagadki;
8. Czynna: zadań stawianych do wykonania;
9. Oglądowa: filmy edukacyjne.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- Zagadki;
- Karty pracy z figurami geometrycznymi (wersja łatwiejsza – załącznik 1a, wersja trudniejsza – załącznik 1b, grafiki autorskie);
- Kartka A-4, kredki, klej, nożyczki;
- Filmy edukacyjne o kosmosie (linki do filmików);
- Dowlone klocki (jakie dziecko posiada w domu).

PRZEWIDYWANY CZAS:

45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. **Powitanie:** Witam Was wszystkich serdecznie i zapraszam do porannej gimnastyki.

<https://youtu.be/n7OIPFcyZRU> – *Gimnastyka – ćwiczenia w podskokach odcinek 1*
Film z kanału W PODSKOKACH¹, zawierający zestaw czterech ćwiczeń gimnastycznych dostosowanych do potrzeb dzieci w wieku wczesnoszkolnym oraz przedszkolnym.

Bardzo ładnie ćwiczyliście. Wszyscy rozruszaliśmy nasze ciało i możemy zacząć dzisiejsze zabawy.

2. **Rozwiązywanie zagadek:** Usiądźcie proszę i posłuchajcie zagadek.

One powiedzą wam, o czym będziemy dzisiaj rozmawiać.

Pełno ich we wszechświecie.

Bardzo szybko wzbija się do góry.

Na ziemi ich nie znajdziecie.

W niej kosmonauta,

Świecą mniej lub bardziej jasno,

ogląda księżyc i chmury (rakieta)

bywa, że i one gasną. (gwiazdy)

Dzisiaj odbędziemy kosmiczną podróż. Co jest nam potrzebne? Czym możemy polecieć w kosmos? Macie rację możemy polecieć rakieta.

3. **Rakieta – układanie z figur geometrycznych:**

Zróbmy taką rakieta. Przygotujcie proszę wydrukowaną kartę pracy, czystą kartkę, kredki, nożyczki i klej. Pokolorujcie figury kredkami. Teraz wycińcie dokładnie wszystkie figury. Z wyciętych figur ułóżcie na kartce rakieta i przyklejcie jej elementy. Uwaga! Dla dzieci, które nie mają potrzebnych materiałów i przyborów, proponujemy zbudowanie rakiety z klocków dostępnych dziecku w domu.

Rozmowa z dziećmi:

- Z jakich figur zbudowaliście swoją rakieta? Dzieci wymieniają nazwy figur geometrycznych, z których ułożyły rakieta.
- Z ilu figur zbudowana jest wasza rakieta? Każde dziecko przelicza figury geometryczne w swojej rakieta. Przelicza ile jest figur z danego kształtu, ile jest kół, ile trójkątów itd.

Posprzątajcie teraz miejsce, w którym pracowaliście. Pamiętajcie o umyciu rąk. Czekam na was.

¹ Kanał W PODSKOKACH, *Gimnastyka – ćwiczenia w podskokach odcinek 1*, [film], online: <https://youtu.be/n7OIPFcyZRU>, [dostęp: 30.11.21].

4. **Start rakiety – zabawa ruchowa** (wg. Rosemarie Portmann): Zapraszam was teraz do zabawy w startującą raketę. Wyobraźcie sobie, że siedzicie w swojej rakiecie. Gotowi? Rozpoczynamy start!

Dzieci bębnią palcami po blacie stołu, najpierw cicho i powoli, a potem coraz szybciej i głośniej. Klaszczą, również z narastającą głośnością i we wzrastającym tempie. Tupią nogami cicho i powoli, potem coraz głośniej i szybciej. Hałas i szybkość wykonywania ruchów stopniowo wzrastają. Dzieci wstają gwałtownie ze swojego miejsca, wyrzucają z okrzykiem ramiona do góry – rakieta wystartowała! Powoli siadają na swoim miejscu. Ruchy robią się spokojniejsze, aż wszystko cichnie – rakieta zniknęła za chmurami.

5. **Kosmiczna podróż – film edukacyjny**. Rozmowa: Usiądźcie wygodnie w swojej rakiecie. Będziemy poznawać kosmos.

- a. Oglądajcie uważnie filmik pt. *Paxi Sonnensystem*² – animacja pochodząca z kanału European Space Agency, ESA, ilustrująca podróż zabawnego kosmonauty Paxiego przez nasz Układ słoneczny

<https://youtu.be/5LzybUawgQA>.

Rozmowa na temat filmu: Podobała wam się nasza podróż? Co to jest Kosmos? Co widzieliście w naszej podróży? Pamiętacie, jak nazywały się planety krążące wokół Słońca? Przypomnijmy je sobie.

- b. <https://view.genial.ly/5c797a825d0e4e575e223623/interactive-content-planety-ukladu-slonecznego> *Układ słoneczny*³ – interaktywny obraz autorstwa Aleksandry Schoen-Kamińskiej (Klikankowo) na platformie Genially. Kliknięcie na „łapkę” nad każdą planetą, powiększa jej wygląd i wskazuje opis. Dodatkowo dołączono linki do filmów i różnych aktywności związanych z tematem.

6. **Powrót na Ziemię**: Nasza kosmiczna podróż dobiega końca. Startujemy naszą raketą i wracamy na Ziemię – ponowna zabawa ruchowa „start rakiety”.

² Europejska Agencja Kosmiczna, ESA, *Paxi Sonnensystem*, [film], online: <https://youtu.be/5LzybUawgQA>, [dostęp:30.11.21].

³ Schoen-Kamińska A. *Układ słoneczny*, [aplikacja], online: <https://view.genial.ly/5c797a825d0e4e575e223623/interactive-content-planety-ukladu-slonecznego> [dostęp: 30.11.21].

7. **Na zakończenie** dzisiejszego spotkania posłuchajcie opowiadania *Kicia Kocia w kosmosie*⁴. To opowiadanie może nauczycielka przeczytać, nagrać, a jeśli dzieci mają tę książeczkę w domu – przeczyta ją rodzic.

EWALUACJA ZAJĘĆ:

Dziękuję wam za dzisiejsze spotkanie. Jak podobała się wam kosmiczna podróż?
Co podobało się wam najbardziej?

BIBLIOGRAFIA:

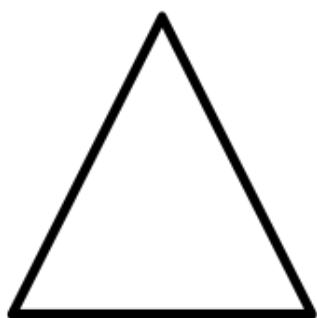
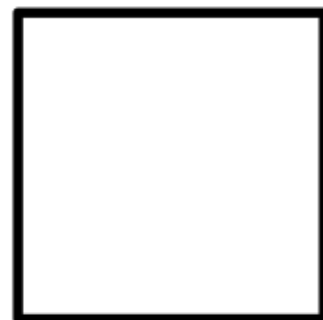
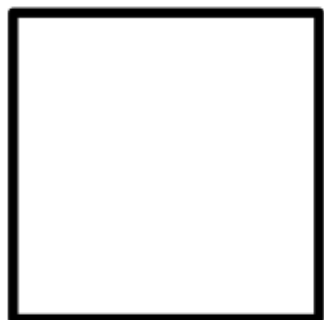
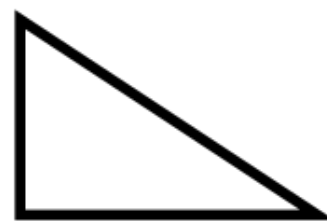
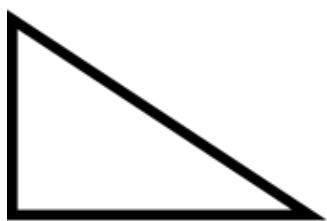
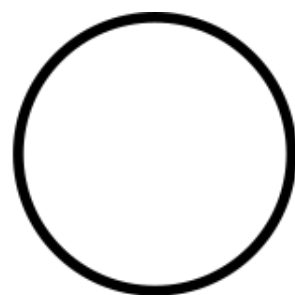
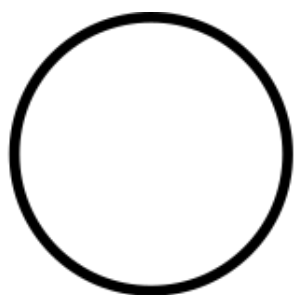
8. Głowińska A., *Kicia Kocia w kosmosie*, Wydawnictwo: Media Rodzina, Poznań 2014.
1. Portmann R., *Gry i zabawy przeciwko agresji*, Jedność, Kielce 2003.
2. Stec J. *Zagadki dla najmłodszych* Wydawnictwo: P.W. M.A.C. S.A. oficyna Wydawnicza i Fonograficzna, 1992.

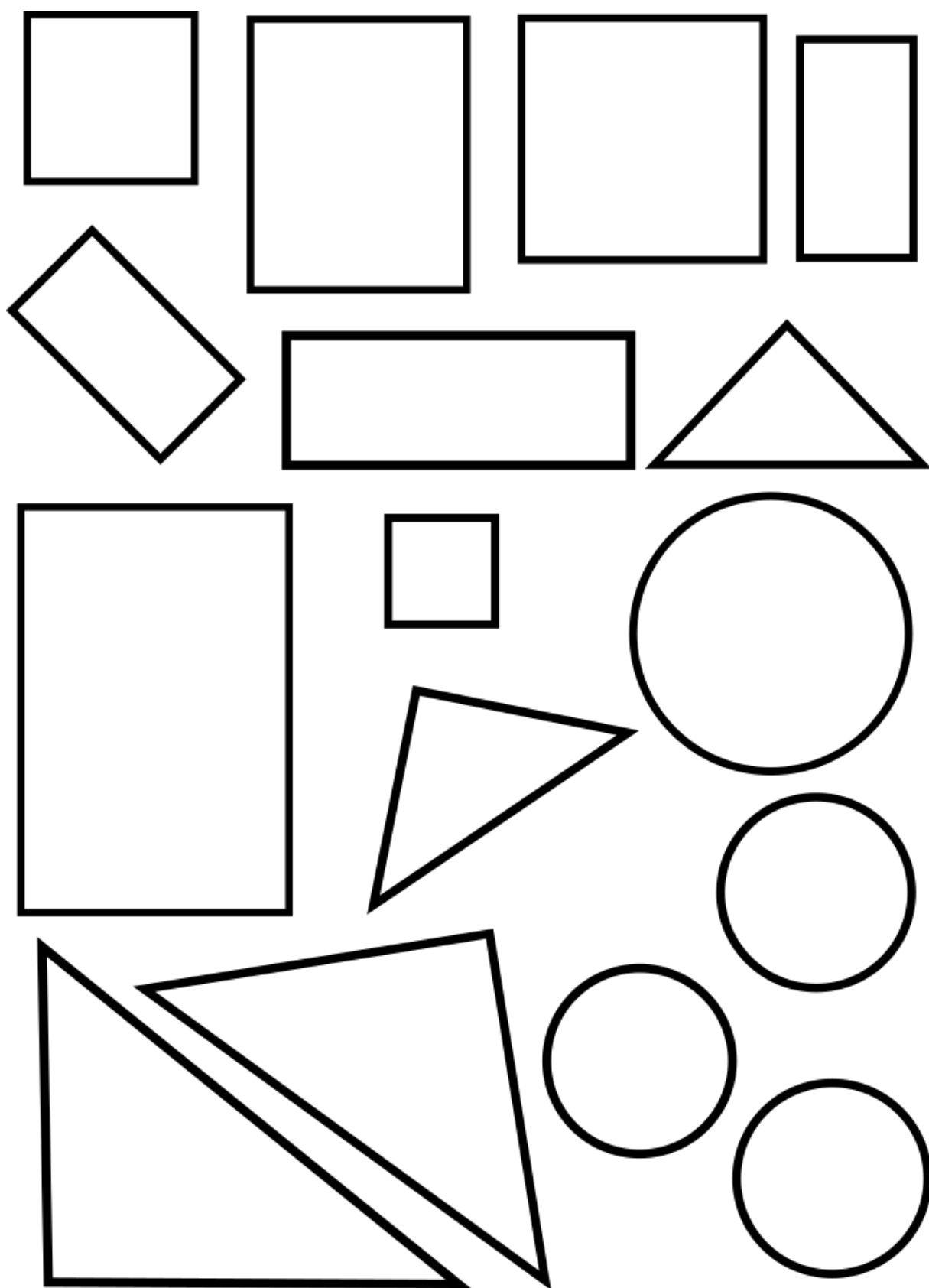
NETOGRAFIA:

1. Europejska Agencja Kosmiczna, ESA, *Paxi Sonnensystem*, [film], online: <https://youtu.be/5LzybUawgQA>, [dostęp: 30.11.21].
2. Schoen-Kamińska A. Układ słoneczny, [aplikacja], online: <https://view.genial.ly/5c797a825d0e4e575e223623/interactive-content-planety-ukladu-slonecznego>, [dostęp: 30.11.21].
3. W PODSKOKACH, *Gimnastyka – ćwiczenia w podskokach odcinek 1*, [film], online: <https://youtu.be/n7OIPFcyZRU>, [dostęp: 30.11.21].

ZAŁĄCZNIKI:

⁴ Głowińska A., *Kicia Kocia w kosmosie*, Wydawnictwo: Media Rodzina, Poznań 2014.

SCENARIUSZ 2

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: dzieci 5-6 letnich

PROWADZONYCH PRZEZ: nauczyciela wychowania przedszkolnego

TEMAT: A jednak Ziemia

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE:

1. Zapoznanie z charakterystycznymi cechami planet krążących wokół Słońca.
2. Doskonalenie analizy i syntezy słuchowo-wzrokowej.
3. Rozwijanie logicznego myślenia poprzez rozwiązywanie różnorodnych łamigłówek umysłowych.
4. Doskonalenie orientacji w przestrzeni.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

1. Wie, że w Układzie Słonecznym jest tylko jedna planeta, na której może żyć człowiek.
2. Wie, co to jest Ziemia i wymieni jej cechy charakterystyczne.
3. Wie co jest człowiekowi potrzebne do życia.
4. Układa wyraz z liter i sylab.
5. Odczytuje rozwiązania łamigłówek w formie szyfrogramów, przeprowadzki literek.
6. Rozróżnia i wskazuje kierunki w prawo, w lewo, do przodu, do tyłu.

METODY PRACY:

czynna – zadań stawianych do wykonania;

słowna – rozmowa, objaśnienia, wiersz;

percepcyjna – pokaz ;

problemowa.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

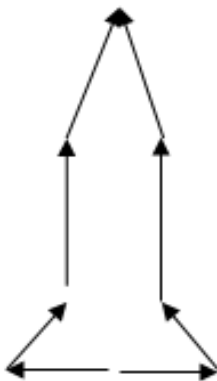
- wiersz *Opowieść Ziemi* Elżbieta Kurek;
- film *Układ słoneczny dla dzieci*;
- karty pracy z załącznika 1 (grafika autorska) i załącznik 2;
- nożyczki; czysty karton A-4;
- piosenka *Ziemia wyspa zielona*;
- zabawy ruchowe - ćwiczenia kierunków.

PRZEWIDYWANY CZAS:

45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Powitanie, ćwiczenia poranne. Dzień dobry, witam wszystkie dzieci i zapraszam na dzisiejsze spotkanie. Maszerujemy po pokoju unosząc kolana do góry, kiedy powiem „rakieta” spróbujecie obiema rękami jednocześnie narysować kształt

rakiety (powtarzamy kilka razy)

Teraz rakieta startuje. Tupiemy nogami cicho, powoli, a teraz coraz szybciej i coraz głośniej tupiemy. Teraz powoli i po cichu przykucamy (rakieta odleciała daleko w kosmos). Przesiadamy się z rakiety do latającego talerza. Usiądźcie skrzyżnię, ręce połóżcie na kolanach. Naśladujemy lot talerzem, skręcamy w lewo jednocześnie przechylając się w lewo, skręcamy w prawo, przechylając się też w prawo. Uwaga! Skręcamy w prawo, dalej w prawo, a teraz w lewo, ponownie w prawo i teraz lecimy prosto. Uwaga! Skręcamy w lewo, w prawo, w prawo i lecimy prosto. Obracamy się dookoła siebie raz w prawo, raz w lewo i lądujemy na ziemi.

2. Zapraszam was do wysłuchania wiersza. Usiądźcie wygodnie i słuchajcie uważnie.

Opowieść Ziemi

W dawnych, bardzo dawnych czasach, wciąż się uśmiechałam.

Żadnych trosk i kłopotów na głowie swej nie miałam.

Wszystkie drzewa i kwiaty w przyjaźni wielkiej żyły,

świeżymi, pięknymi kolorami moje oczy cieszyły.

Praprzodkowie wasi z przyrodą w zgodzie żyli,

świeżym powietrzem i czystą wodą codziennie się cieszyli.

O porządek i czystość na swej planecie dbali.

Odpadki i śmieci w dołki zakopywali.

*Przeminęły lata, przybyło więcej trosk,
przybyło więcej ludzi, miast i wiosek.
Wycinano lasy, by budować domy,
aby ludzie w nich mogli przed zimnem się schronić.
Budowano fabryki z wysokimi kominami,
z których nieczystości wylewano do rzek kanałami.
Zatruto mój świat podwodny tymi brudami,
a pozostałe w nim życie patrzy smutnymi oczami.
Z wysokich kominów dym szary kłębamii wylatuje,
aż biedny ptak zbłąkany ucieczką się ratuje.
Jednak są ludzie, którzy w tym świecie niezbyt dobrze się czują,
Gdy po ulicach wśród spalin i hałasu spacerują.
Gdy zabraknie powietrza, wody, roślin na ziemi,
kula ziemiska w jedną pustynię się zamieni.*

Rozmowa na temat treści wiersza, złego stanu Ziemi spowodowanego licznymi zanieczyszczeniami.

- Dlaczego dawniej Ziemia się uśmiechała?
- Dlaczego teraz jest smutna?
- Co się może stać, jak ludzie nie będą dbać o Ziemię?

Właśnie *Gdy zabraknie powietrza, wody, roślin na ziemi,
kula ziemiska w jedną pustynię się zamieni.*

Skoro na Ziemi tak źle się dzieje, proponuję żebyśmy wybrali się jeszcze raz w podróż kosmiczną i poszukali nowej, czystej planety nadającej się do zamieszkania. Zanim polecimy zastanówmy się, jakiej planety będziemy szukać, która będzie nadawała się do zamieszkania przez człowieka. Jak myślicie, co jest człowiekowi potrzebne do życia? (ustalamy wspólnie, że jest to woda, powietrze, światło, pożywienie; musimy mieć co pić, jeść, czym oddychać i musi być światło słoneczne).

3. Zapraszam was do podróży w kosmos z naszymi bohaterami filmu. Poznamy planety i zastanowimy się, która z nich jest przyjazna i można na niej zamieszkać. Przygotujcie wydrukowane materiały, nożyczki bo na każdej planecie będziemy mieli zadanie do wykonania. Tylko poprawne wykonanie zadania pozwoli nam polecieć na kolejną planetę.

- *Układ słoneczny dla dzieci (Kanał 123 Edukacja)*
<https://youtu.be/Aug7FRYvIHU>⁵ – bajka edukacyjna dla dzieci z serii zabawy z edukacją, w której kosmonauci Tishi, Tashi i Ubaki polecą w kosmos by poznać ciekawostki związane z planetami Układu Słonecznego.

Po poznaniu każdej planety, zatrzymujemy film, a dzieci wykonują zadanie.

Wznawiamy film, poznajemy kolejną planetę i tak, aż poznamy wszystkie.

Przy każdej z planet zastanawiamy się z dziećmi czy ona nadaje się do zamieszkania przez ludzi.

Merkury: Zadaniem jest ułożenie wyrazu z sylab według kolejności znajdujących się na nich cyfr od 1 do 3, (załącznik 1).

- *Merkury krąży najbliżej słońca. Na tej planecie nie ma ani powietrza, ani wody.*
- *Teren jest skalisty z licznymi kraterami.*
- *Jedna półkula Merkurego jest ciągle oświetlana przez Słońce i jest tam bardzo gorąco, na drugiej jest cały czas ciemno i bardzo zimno.*
- *Wielkie kamienie bombardują go z wielką siłą.*

Czy możliwe jest życie człowieka na Merkurym? (nie)

Wenus – zadaniem jest rozwiązanie łamigłówki typu „przeprowadzka literek” (załącznik 1).

- *Jasno świecąca planeta.*
- *Posiada góry i wulkany.*
- *Otacza ją gęsta warstwa Chmur*
- *Jest tam bardzo gorąco, bez przerwy wybuchają burze, którym towarzyszą ogromne błyskawice rozdzierające niebo.*
- *Na Wenus jest bardzo wysokie ciśnienie. Każdy kto chciałby na niej wylądować zostałby zaraz zgnieciony i upieczony.*

Czy możliwe jest życie człowieka na Wenus? (nie)

Mars – wylądowaliśmy na Marsie i spotkaliśmy Ufoludki. Zadaniem jest:

wymyślenie sposobu powitania, np.: złapanie za ucho swoje i podanie ręki, złapanie za swój nos i za ucho ufoludka itp. W zabawie może wziąć udział rodzic lub zabawka misio.

- *Jest planetą o połowę mniejszą od Ziemi.*

⁵ *Układ słoneczny dla dzieci*, 123 Edukacja, [film], online: <https://youtu.be/Aug7FRYvIHU>, [dostęp: 30.11.21]

- *Jej teren pokrywają pustynie, pył i liczne kraterzy powstałe od uderzeń meteorytów.*
- *Na Marsie oddychanie jest niemożliwe.*
- *Nie ma też wody. Wokół Marsa krążą dwa małe satelity, które nazywają się Fobos i Dejmos.*

Czy możliwe jest życie człowieka na Marsie? (nie)

Jowisz – wylądowaliśmy na planecie, na której jeszcze nikt nie był. Zostawiamy na niej swój ślad i obrysowujemy swoje obie stopy na kartonie.

- *To największa planeta Układu Słonecznego.*
- *Jej atmosfera składa się z gazów i chmur.*
- *Niemożliwe jest więc lądowanie na tej planecie, ponieważ rakieta zginęłaby w tych chmurach.*
- *Planeta otoczona jest 16 satelitami.*

Czy możliwe jest życie człowieka na Jowiszu? (nie)

Saturn – zadaniem jest ułożenie rakiet od największej do najmniejszej (załącznik 1).

- *Ta planeta to gazowy olbrzym.*
- *Gęsta bardzo atmosfera nie pozwala na poznanie jej powierzchni.*
- *Pierścienie otaczające Saturna składają się ze skał i krążą wokół planety z dużą prędkością.*

Czy możliwe jest życie człowieka na Saturnie? (nie)

Uran – wylądowaliśmy na planecie zamieszkałej przez roboty. Wsiadamy z rakiety i naśladujemy ruchy robotów, dziwną mowę robotów, które mówią sylabami: pla-ne-ta u-ran, wi-ta-my, jes-tem ro-bot Po-tek itp. (załącznik 1).

- *Jest w ogromnej odległości od Słońca.*
- *Ma gęstą, nieprzejrzystą atmosferę, w której występuje gaz.*
- *Panuje tam ciemność i bardzo niska temperatura.*

Czy możliwe jest życie człowieka na Uranie? (nie)

Neptun – wsiadamy z rakiety, zakładamy skafandry i będziemy oglądać planetę z daleka. Jesteśmy w kosmosie i poruszamy się jak w stanie nieważkości.

- *Na tej planecie wieją najsilniejsze wiatry w całym Układzie Słonecznym.*
- *Prędkość tych wiatrów jest ogromna. Występują tu burze. Jest ciemno i bardzo zimno.*

- *Lot na Neptuna trwałby 20 lat.*

Czy możliwe jest życie człowieka na Neptunie? (nie)

Ziemia – zadaniem jest wskazanie planety Ziemia wśród kilku innych planet.

Popatrzcie uważnie i wskażcie, która z tych planet to planeta Ziemia? (załącznik 2)

Większość powierzchni tej planety pokrywają wody, resztę zajmują kontynenty.

Nie jest tu na tyle zimno, żeby większość wody zamarzała, ani na tyle gorąco, by wyparowała.

- *Słońce ogrzewa ją umiarkowanie w zależności od pór roku.*
- *Na jednych kontynentach mocniej, na innych mniej.*
- *Ziemia posiada gęstą atmosferę zawierającą tlen.*

Czy możliwe jest życie człowieka na Ziemi? (tak)

Wyciągniecie wniosku, że tylko na Ziemi jest to, co potrzebujemy do życia, że tylko tu może żyć człowiek. Podjęcie decyzji o powrocie na Ziemię.

Po co poleciliśmy w kosmos? Czego się dowiedzieliśmy? Jeżeli tylko na Ziemi jest możliwe życie człowieka to co możemy zrobić, żeby Ziemia była zadowolona i szczęśliwa?

Wniosek: *Ratujmy więc ziemię póki jeszcze możemy,
bo gdy ja zniszczymy – to sami zginiemy!*

4. Musimy dbać nie tylko o zdrowie naszej planety ale też o swoje zdrowie.

Zapraszam do ćwiczeń. Zadbajcie o lżejsze ubranie i odpowiednie obuwie, tak żeby wygodnie było Wam ćwiczyć. Gotowi? Zaczynamy.

- *Lekcja 5 - Kierunki i przestrzeń W PODSKOKACH | RYTMIKA DLA DZIECI.*
<https://youtu.be/23CmYNuEipk>⁶ – film z kanału W PODSKOKACH, który zawiera ćwiczenia i zabawy wspierające orientację przestrzenną dziecka.

EWALUACJA ZAJĘĆ:

Co było dla was ważne podczas naszego dzisiejszego spotkania?

Dziękuję za wspólny czas i do zobaczenia.

⁶ *Lekcja 5 - Kierunki i przestrzeń*, W PODSKOKACH, [film], online: <https://youtu.be/23CmYNuEipk>, [dostęp: 30.11.21].

BIBLIOGRAFIA:

1. Kurek E. *Opowieść Ziemi*, WOM w Legnicy, 1994.
2. Rafalski J. *Jerzy Rafalski opowiada o planetach*, wydawnictwo Multico, 2020.
3. red. Gałczyńska T. *Ten piękny tajemniczy świat*, Centrum Informacji o Środowisku UNEP/GRID, Warszawa 1997.

NETOGRAFIA:

- 123 Edukacja, *Układ słoneczny dla dzieci*, [film], online:
<https://youtu.be/Aug7FRYvIHU>, [dostęp: 30.11.21].
- W PODSKOKACH, *Lekcja 5 – Kierunki i przestrzeń*, [film], online:
<https://youtu.be/23CmYNuEipk>, [dostęp: 30.11.21].
- Grafiki na licencji Pixabay.com ([Licencja Pixabay](#)), [dostęp: 30.11.21]:
 - https://cdn.pixabay.com/photo/2014/05/18/10/18/mars-346939_960_720.jpg;
 - https://cdn.pixabay.com/photo/2014/05/18/10/22/jupiter-346946_960_720.jpg;
 - https://cdn.pixabay.com/photo/2016/04/02/21/01/earth-1303628_960_720.png;
 - https://cdn.pixabay.com/photo/2013/07/12/18/36/neptune-153571_960_720.png;
 - https://cdn.pixabay.com/photo/2019/07/03/12/14/saturn-4314403_960_720.png.

ZAŁĄCZNIKI:

Merkury: Wersja podstawowa – dziecko ma za zadanie wyciąć każdą sylabę razem cyfrą, a następnie układając cyfry w kolejności odczytać nazwę planety.

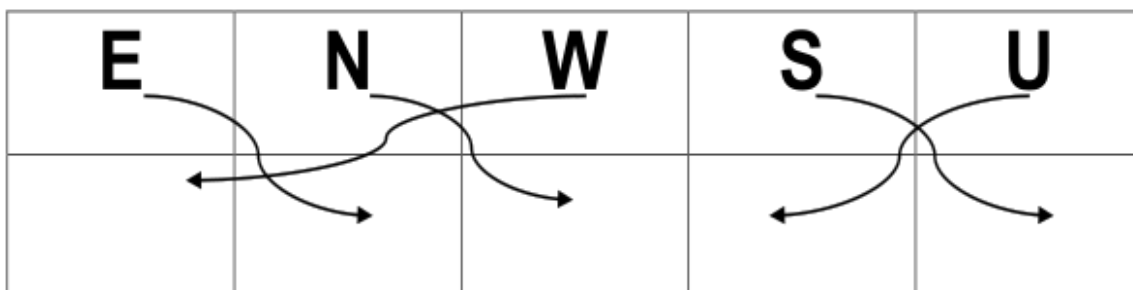
KU	MER	RY
2	1	3

Wersja łatwiejsza – dziecko wykonuje zadanie jak wyżej, ale wycina kartonik z napisem Merkury i układa nazwę z sylab według wzoru całego wyrazu.

MERKURY

Wenus – zadaniem jest rozwiązanie łamigłówki typu „przeprowadzka literek”.

Wersja podstawowa – zadaniem dziecka jest zgodni z kierunkiem strzałki przepisać – odwzorować literki w odpowiednie miejsce i odczytać nazwę planety

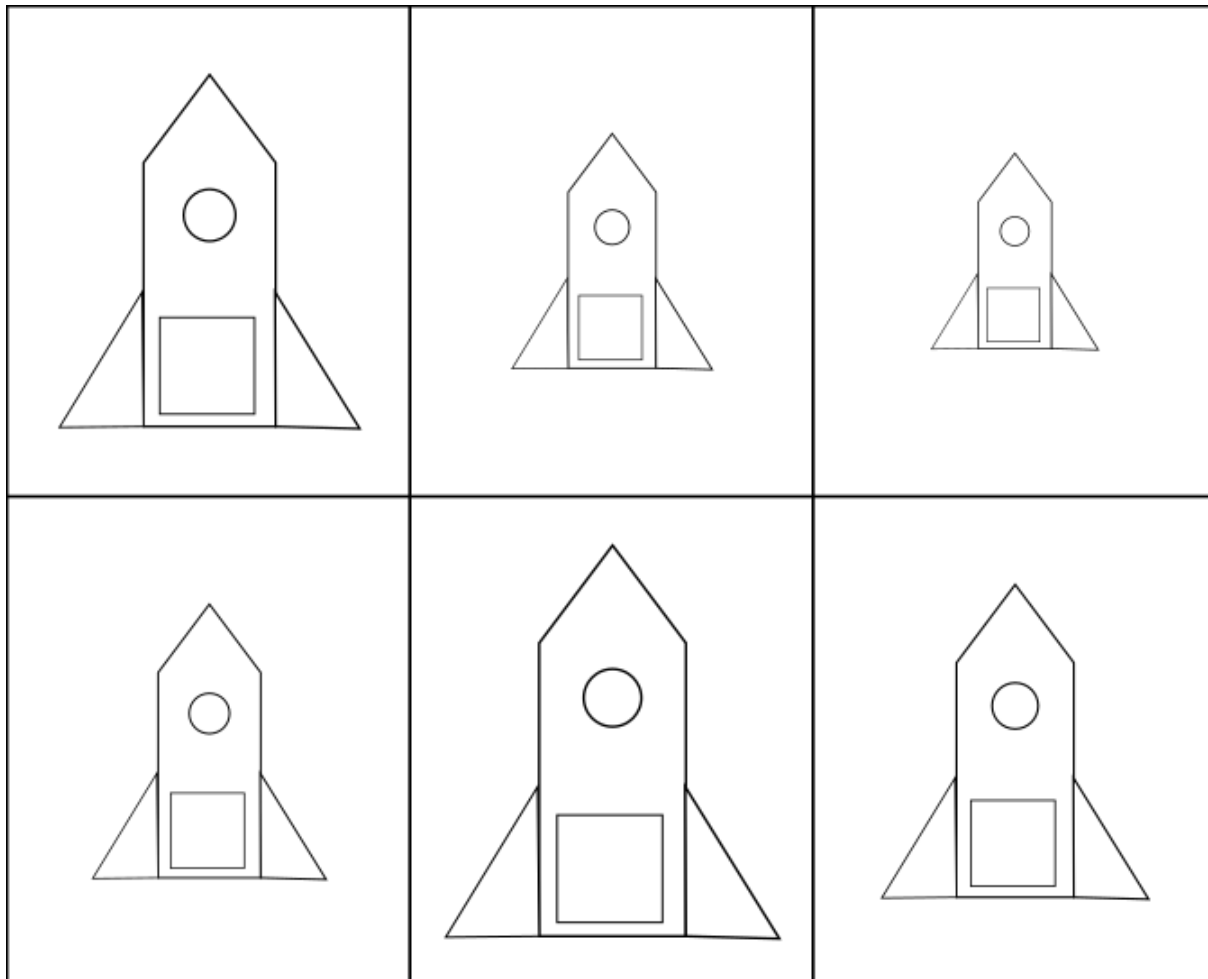

Wersja łatwiejsza – zadaniem dziecka jest wyciąć literki i ułożyć nazwę planety Wenus z pomocą napisu.

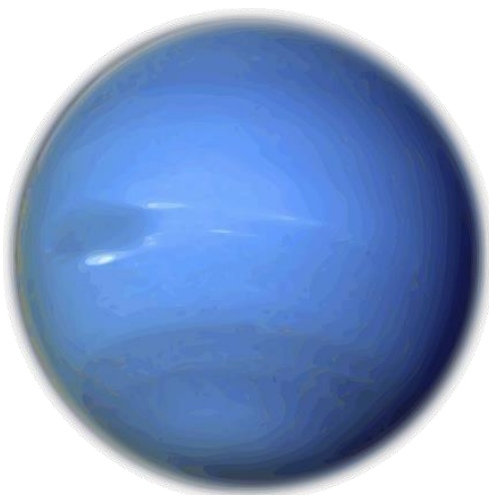
E N W S U

WENUS

Saturn – zadanie polega na ułożeniu raket od najmniejszej do największej. Dziecko wycina ramki z raketami i układa je od lewej do prawej – od największej do najmniejszej.

Która z tych planet to Ziemia?

SCENARIUSZ 3

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: *dzieci 5-6 letnich*

PROWADZONYCH PRZEZ: *nauczyciela wychowania przedszkolnego*

TEMAT: Ziemia to nasz dom

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE:

1. Rozwijanie słuchu muzycznego i poczucia rytmu.
2. Doskonalenie koordynacji słuchowo – ruchowej.
3. Wyrabianie umiejętności pełnego i szybkiego wdechu oraz wydłużanie fazy wydechowej.
4. Rozwijanie orientacji na kartce papieru.
5. Wyznaczanie konsekwentnych serii (szeregowanie).

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

1. Łączy ustalony przez prowadzącą ruch z muzyką.
2. Wykonuje ciekawe improwizacje ruchowe do piosenki.
3. Potrafi wydłużyć fazę oddechową.
4. Rozróżnia kierunki prawa, lewa, góra, dół.
5. Wskazuje brakujący element w szeregu.

METODY PRACY:

czynna – zadań stawianych do wykonania;

słowna – rozmowa, objaśnienia, wiersz;

percepcyjna – pokaz.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- wiersz *Gimnastyka* Elżbiety Kurek;
- piosenka *Ziemia, wyspa zielona* muzyka: Andrzej Nowak, słowa: Halina Cenarska;
- załącznik 1; przybory do wystukiwania rytmu piosenki, do wyboru np.: drewniane, plastikowe lub metalowe: klocki, łyżeczki, pałeczki, ołówki itp.;
- elementy do wycięcia: drzewa, chmurki i kwiatki załącznik nr 2;
- nożyczki, kredki, kartka A-4 podzielona na cztery części.

PRZEWIDYWANY CZAS:

45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Dzień dobry dzieci, zapraszam na poranną gimnastykę. Będziemy wykonywać ćwiczenia, o których jest mowa w wierszu.

„Gimnastyka”

Raz, dwa, trzy, cztery,

skłon i przysiad, skręt i siad.

Dzisiaj w domu gimnastyka

każdy w miejscu biegnie rad.

Rozluźniamy mięśnie, przeciągamy stawy,

aby potem iść z ochotą do innej zabawy.

Raz, dwa, trzy, cztery,

skłon i przysiad, skręt i skok,

teraz tak maszerujemy,

żeby dudnił każdy krok.

Raz, dwa, trzy, cztery,

Raz, dwa, trzy, cztery.

Wiersz z ćwiczeniami powtarzamy trzy razy.

2. Posłuchajcie teraz piosenki o naszej planecie Ziemi. *Ziemia Wyspa Zielona* – <https://www.youtube.com/watch?v=uJBvuP8jEzs>⁷ piosenka dla dzieci z kanału PIESIO TV - PIOSENKI DLA DZIECI. Rozmowa na temat treści piosenki: Jaka jest Ziemia w piosence? Dla kogo Ziemia jest domem? Dlaczego nie warto mieszkać na innej planecie? Co możemy zrobić dla Ziemi, żeby była zielona?

Zapraszam Was teraz do zabawy przy piosence.

- Podczas pierwszej zwrotki chodzimy w dowolne strony i oburącz rysujemy planety.
- Podczas drugiej zwrotki naśladujemy latające motyle i pływające delfiny.
- Podczas trzeciej zwrotki naśladujemy ptaki, sadzenie kwiatów i drzew.
- Podczas każdego refrenu wykonujemy rytmiczne kroki z klaskaniem. Krok w prawo, lewa dostawić, krok w lewo, prawa dostawić.

⁷ NowakA. , słowa: Cenarska H. , *Ziemia Wyspa Zielona*, PIESIO TV - PIOSENKI DLA DZIECI, [film], online: <https://www.youtube.com/watch?v=uJBvuP8jEzs>, [dostęp: 30.11.21].

3. Ćwiczenia oddechowe.

A teraz połóżcie się na plecach na dywanie, nogi ugięte w kolanach, ręce wzdłuż ciała. Zamknijcie oczy i wyobraźcie sobie, że nad wami jest błękitne niebo, a po nim płyną białe obłoczki. Wyglądają jak kłębuszki waty. Spróbujemy je rozpędzić.

- Wciągamy powietrze nosem i płynnym ruchem kolistym unosząc ręce do góry – rozpędzamy chmurki, ręce kładąc na podłodze za głową.
- Ponieważ rękoma nie udało się rozpędzić chmurki, teraz przy powrocie rąk do pozycji wyjściowej pomagamy sobie dmuchaniem, wydychając powietrze. Powtarzamy kilka razy, aż „nie rozpędzimy chmurki”.

4. Ćwiczenia rytmiczne. Wybierzcie sobie jakieś dwa przedmioty, na których będziecie mogli wystukiwać rytm podczas śpiewania piosenki. To będzie trudne zadanie. Będzie trzeba jednocześnie śpiewać i wystukiwać rytm, ale na pewno sobie poradzicie!

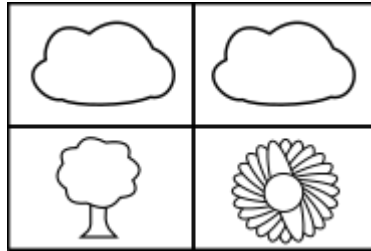
5. Układanie rytmów. Przygotujcie wydrukowane kartony z drzewami, chmurkami i kwiatkami. Pokolorujcie drzewa i kwiatki, a chmurki zostawcie białe. Wytnijcie dokładnie wszystkie elementy.

- Policzcie ile jest drzewek, ile chmurki, ile kwiatków. Czego jest więcej, a czego mniej? Macie rację drzewek, chmurki i kwiatków jest po tyle samo – po dziewięć.
- Ułóżcie na stole, zaczynając od lewej strony drzewko, chmurkę, kwiatek, drzewko, chmurkę, kwiatek i... co powinno być dalej? Ułóżcie sami.
- Teraz ułóżcie chmurkę, chmurkę, drzewko, chmurkę, chmurkę, drzewko i co dalej? Bardzo dobrze, a teraz kolejne polecenie: ułóżcie drzewko, chmurkę, kwiatek, kwiatek, drzewko, chmurkę, kwiatek, kwiatek i co dalej?

6. Odszukiwanie brakującego elementu w szeregu. Kolejne zadanie polega na odgadnięciu, czego brakuje? Ułóżcie na stole: kwiatek, drzewko, chmurkę, kwiatek, drzewko, chmurkę. Przyjrzyjcie się dobrze, zamknijcie oczy, a mama lub tata zabierze jeden element. Powiedzcie, czego brakuje?

7. Orientacja kierunków na kartce papieru. Kartkę A-4 podzielcie na cztery części rysując kredką lub ołówkiem. Powstały w ten sposób cztery „okienka” – z lewej, z prawej, u góry i na dole. Słuchajcie uważnie, gdzie należy położyć który

element. U góry z lewej strony połóżcie chmurkę, na dole z prawej strony połóżcie kwiatek, na dole z lewej strony drzewko a u góry z prawej strony chmurkę.

EWALUACJA ZAJĘĆ:

Dziękuję wam za spotkanie i wspólną zabawę. Jeśli podobały się wam dzisiejsze zadania, poproście rodziców żeby jeszcze pobawili się z wami z drzewkami, chmurkami i kwiatkami.

BIBLIOGRAFIA:

1. Kurek E. *Gimnastyka*, WOM w Legnicy, 1994.

NETOGRAFIA:

- PIESIO TV – PIOSENKI DLA DZIECI, *Ziemia Wyspa Zielona*, [film], online: <https://www.youtube.com/watch?v=uJBvuP8jEzs>, [dostęp: 30.11.21].

ZAŁĄCZNIKI:

Ziemia, wyspa zielona

Nie warto mieszkać na Marsie,

nie warto mieszkać na Venus.

Na Ziemi jest życie ciekawsze,

powtarzam to każdemu.

Ref.

Bo Ziemia to wyspa, to wyspa zielona,

wśród innych dalekich planet.

To dom dla ludzi, dla ludzi i zwierząt,

więc musi być bardzo zadbany.

Chcę poznać życie delfinów

i wiedzieć co piszczy w trawie.

Zachwycać się lotem motyla

i z kotem móc się bawić.

Ref.

Bo Ziemia to wyspa , to wyspa zielona,

wśród innych dalekich planet.

To dom dla ludzi, dla ludzi i zwierząt,

więc musi być bardzo zadbany.

Posadźmy kwiatów tysiące.

Posadźmy krzewy i drzewa,

niech z nieba uśmiecha się słońce,

pozwołmy ptakom śpiewać.

Ref.

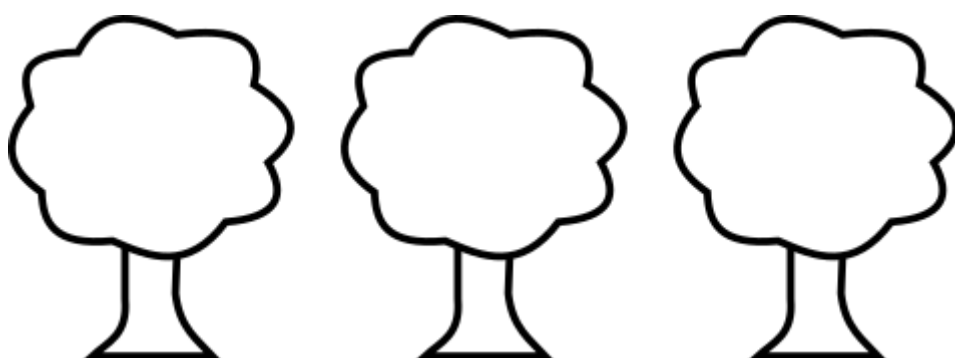
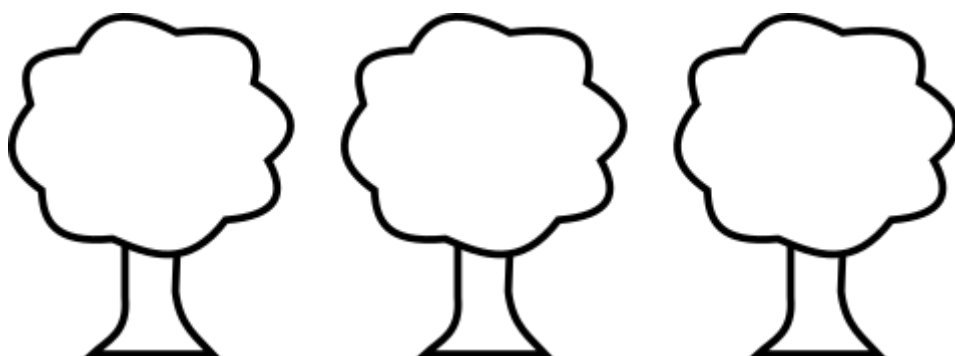
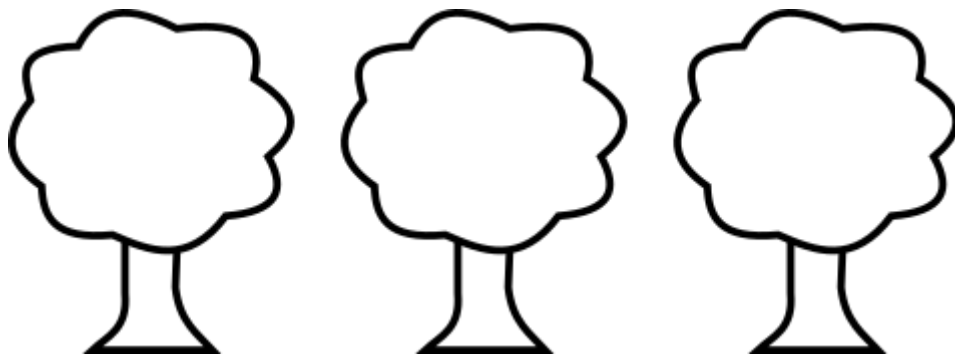
Bo Ziemia to wyspa, to wyspa zielona,

wśród innych dalekich planet.

To dom dla ludzi, dla ludzi i zwierząt,

więc musi być bardzo zadbany.

muzyka: Andrzej Nowak, słowa: Halina Cenarska

SCENARIUSZ 4

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: *dzieci 5-6 letnich*

PROWADZONYCH PRZEZ: *nauczyciela wychowania przedszkolnego*

TEMAT: Ziemia to dom ludzi, zwierząt i roślin

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE:

1. Rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego.
2. Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za środowisko.
3. Wyrabianie gotowości do nauki czytania i pisania.
4. Rozwijanie umiejętności plastycznych.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

1. Rozumie zależność człowieka od innych elementów przyrody.
2. Wie, w jaki sposób należy dbać o przyrodę.
3. Dzieli wyrazy na sylaby z jednoczesnym ruchem, gestem.
4. Wykorzystuje łączone techniki w pracy plastycznej.

METODY PRACY:

czynna – zadań stawianych do wykonania;

słowna – rozmowa, objaśnienia, wiersz;

percepcyjna – pokaz.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- piosenka „Ziemia, wyspa zielona” muzyka: Andrzej Nowak, słowa: Halina Cenarska⁸
- fragment wiersza Danuty Gellnerowej *Co to jest przyroda?*;
- obrazki przedstawiające elementy przyrody (załącznik nr 1);
- piosenka *Zielony dom* muzyka: Monika Gromek, Michał Józwiak, słowa: Arleta Niciewicz-Tarach;
- piosenka *Zostaw przyrodę przyrodzie*;
- karton A-4 lub A-3, nożyczki, klej, papier kolorowy, kredki, bibuła i inne materiały dostępne w domu.

⁸ Wersje wokalnoinstrumentalną, instrumentalną, nuty i słowa na stronie <https://www.ore.edu.pl/2018/01/inspiracje-muzyczne/>, Klasa 2 miesiąc kwiecień.

PRZEWIDYWANY CZAS:

45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Na powitanie zaśpiewajmy piosenkę „Ziemia wyspa zielona” i zabawmy się przy piosence. Powtarzamy zabawę z poprzedniego dnia. Podczas pierwszej zwrotki chodzimy w dowolne strony i oburącz rysujemy planety. Podczas drugiej zwrotki naśladujemy latające motyle i pływające delfiny, a podczas trzeciej zwrotki naśladujemy ptaki, sadzenie kwiatów i drzew. Podczas każdego refrenu wykonujemy rytmiczne kroki z klaskaniem. Krok w prawo, lewa dostawić, krok w lewo, prawa dostawić.

2. Dzisiaj porozmawiamy o mieszkańcach naszej planety Ziemi. Posłuchajcie wiersza *Co to jest przyroda?*

*To drzewa i kwiaty,
i liście i woda.
Motyl nad łąką,
biała stokrotka.
Przyroda jest wokół,
wszędzie ją spotkasz!
...Ptak rozśpiewany,
grające świerszcze...
Powiedzcie, proszę,
co jeszcze? Co jeszcze?...*

3. Rozmowa. Jak myślicie, co jeszcze jest przyrodą? Czy to są tylko rośliny? Czy tylko motyl i ptak? Tak macie rację, ziemia to wspaniała planeta, pełna zieleni, pięknych roślin i zwierząt. Mamy wiele szczęścia zamieszkując tę wspaniałą „zieloną wyspę”. Rośliny i zwierzęta są mieszkańcami naszej planety Ziemi, a kto jeszcze na niej mieszka? Tak, oczywiście ludzie. My też jesteśmy częścią przyrody na Ziemi.

4. Określanie zależności w przyrodzie. Popatrzcie na rysunki, które Wam przygotowałam (Załącznik 1). Jest niebo – symbolizujące powietrze, słońce – dające światło i ciepło, jest drzewo – symbol roślin, wiewiórka, czyli zwierzęta, kropla czyli woda i dzieci – też mieszkańcy Ziemi. Spróbujcie odpowiedzieć teraz na moje pytania:

- Kto potrzebuje powietrza? Powietrza potrzebują ludzie, rośliny i zwierzęta.
- Kto potrzebuje wody? Wody potrzebują ludzie, zwierzęta i rośliny.
- Kto potrzebuje słońca? Słońca potrzebują ludzie, rośliny i zwierzęta.
- Kto potrzebuje zwierząt? Zwierząt potrzebują ludzie, rośliny i zwierzęta (tu pomagamy dzieciom, ludzie hodują zwierzęta dla pożywienia, rośliny dla rozsiewania, zwierząt dla pożywienia).
- Kto potrzebuje roślin? Roślin potrzebują ludzie, zwierzęta do oddychania, bo dają tlen, dla pożywienia.
- Kto potrzebuje ludzi? To trudne pytanie, ale zastanówcie się.
- Czy powietrze i słońce potrzebuje ludzi? (**nie**)
- Czy zwierzęta potrzebują ludzi? **Nie** same znajdują pożywienie (inne zwierzę, rośliny)
- Czy rośliny potrzebują ludzi? **Nie** rozsiewa je wiatr, zwierzęta, podleje deszcz.
- Czy woda potrzebuje ludzi? **Nie** zbiorniki wodne same powstały na Ziemi.

Jaki z tego wniosek? To my ludzie potrzebujemy tych wszystkich elementów przyrody a one nas nie potrzebują. To skoro ich potrzebujemy powinniśmy o nie dbać.

Jeśli jest taka możliwość dzieci mogą wyciąć obrazki i manipulować nimi podczas podejmowania decyzji kto komu jest potrzebny.

5. Zabawa słowno-ruchowa. Zapraszam teraz do zabawy.

- Unieście ręce wysoko w górę i lekko falując nimi w lewo i w prawo wypowiadamy słowo sylabami: po-wie-trze.
- Ręce w górze, dwa razy „wkręcamy żarówkę” mówiąc sylabami słoń-ce.
- Ręce w górze szeroko rozstawione na boki, kołyszą się jak na wietrze – roś-li-ny.
- Ręce w dół falując wypowiadamy wo-da.
- Ręce na biodra, podskoki – zwie-rzę-ta.
- Ręce przed sobą, klaszczemy mówiąc: lu-dzie.
- Posłuchajcie piosenki *Zielony dom* <https://youtu.be/z2FedJPZhXY>⁹, a później słuchając jeszcze raz pomaszerujcie rytmicznie przy piosence, możecie podskakiwać z nogi na nogę i klaskać.

⁹ muzyka: M. Gromek, M. Józwiak, słowa: A. Niciewicz-Tarach *Zielony Dom*, [film], online: <https://youtu.be/z2FedJPZhXY>, [dostęp:30.11.21].

6. Ziemia to dom ludzi, roślin i zwierząt – to będzie temat waszej pracy plastycznej. Poproście mamę lub tatę o wycięcie z kartonu formatu A-4 lub A-3 koła, które będzie symbolizowało naszą planetę Ziemię. Wykorzystajcie kredki, papier kolorowy, bibułę czy inne materiały i wykonajcie według własnego pomysłu Ziemię jako zieloną planetę z jej mieszkańcami. Zagospodarowanie Ziemi planety – zwierzęta, rośliny, drzewa, kwiaty, trawy, domy, ludzie. Po wykonaniu pracy zróbcie z rodzicami zdjęcie i przyslijcie do mnie. Wszystkie prace zostaną zamieszczone na stronie naszego przedszkola w galerii – Ziemia wyspa zielona.
7. Na zakończenie dzisiejszego spotkania – piosenka. *Piosenka Gang Swojaków – Zostaw przyrodę, przyrodzie!* https://youtu.be/LxHuJv_L8Jw¹⁰ z kanału Biedronki. Gang Swojaków podpowiada jak ważne jest zachowanie przyrody w jej naturalnej formie.

EWALUACJA ZAJĘĆ:

Jeśli podobały Wam się dzisiejsze zajęcia narysujcie uśmiechnięte słoneczko, jeśli nie, narysujcie chmurkę ze smutną buzią.

BIBLIOGRAFIA:

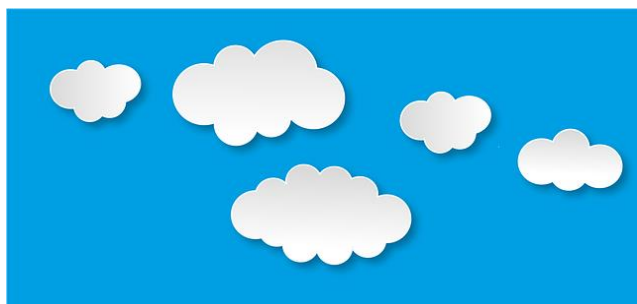
1. Gellnerowa D. *Co to jest przyroda? w: Ekologia w literaturze dziecięcej*, WOM Kalisz 1994.

NETOGRAFIA:

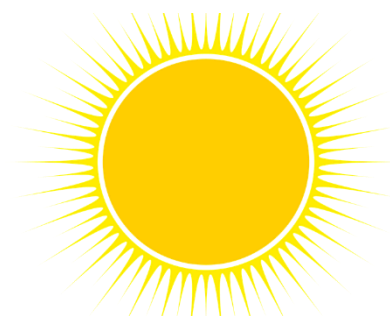
1. Grafiki na [Pixabay License](https://pixabay.com/), [dostęp: 30.11.21]:
 - https://cdn.pixabay.com/photo/2014/12/22/00/07/tree-576847_960_720.png;
 - https://cdn.pixabay.com/photo/2016/03/31/18/04/asian-1294104_960_720.png;
 - https://cdn.pixabay.com/photo/2016/06/14/15/02/squirrel-1456764_960_720.png;
 - https://cdn.pixabay.com/photo/2017/06/10/22/06/clouds-2390892_960_720.png;
 - https://cdn.pixabay.com/photo/2013/07/13/12/16/drop-159527_960_720.png.
 - https://cdn.pixabay.com/photo/2013/07/13/10/23/sun-157126_960_720.png;
2. *Zostaw przyrodę, przyrodzie!* [film], online: https://youtu.be/LxHuJv_L8Jw.

ZAŁĄCZNIKI:

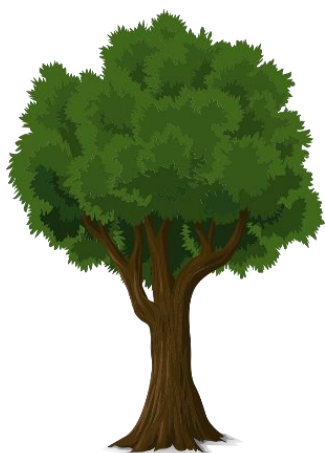
¹⁰ *Zostaw przyrodę, przyrodzie!*, Piosenka Gang Swojaków, [film], online: https://youtu.be/LxHuJv_L8Jw, [dostęp: 30.11.21].

POWIETRZE (niebo i chmury)

SŁOŃCE

ROŚLINY (drzewo)

LUDZIE (dzieci)

WODA (kropla wody)

ZWIERZĘTA (wiewiórka)